

Sodobne socialne struje in mladina.

Sodobne socialne struje in mladina.

I. Prehodni značaj naše dobe: Petletna vojska je izrazito pretrgala zvezo s prejšnjo dobo.

a/V političnem pogledu. Prvi hip se je zdeло da se bo demokracija šele prav uveljavila. Ženska volivna pravica. Kmalu kriza demokracije.

Vzroki tega pojava: Nesposobnost parlamentarizma. Aktualnost gospodarskih in socialnih vprašanj.

b/V gospodarskem in socialnem pogledu: Prvi hip prosvit kapitalizma. Pomankanje blaga, obnova porušenih pokrajin.

Kmalu prve krize težave, kriza. Pretežno denarno gospodarska.

Radikalne socialne reforme v prvi dobi po vojski. Delovni čas /8 urnik/, socialno zavarovanje, delavske vlade v Nemčiji, Angliji itd.

Socialni uspehi delavstva kmalu zabrisami. Posledice reparacij in drugih gospodarsko važnih sklepov ob koncu vojske.

Sprememba v gospodarski strukturi sveta. USA.

Izbruh velika gospodarske krize. Njene posledice.

Brezposelnost itd.

Še danes ne najdemo poti v urejeno razmere. Obše nezadovoljstvo z obstoječim gospodarskim in družabnim redom.

Posledica tega razvoja radikalna ~~komunistična~~ politična in gospodarsko socialna stremljenja.

Že med vojsko boljševizem. Malo pozneje/1920/ italijanski fašizem; zatem nemški narodni socializem.

Vsa ta gibanja je začnovala in jih privedla do veljave in moći mladina. V teh gibanjih se tudi novi mladi red organizira in pripravlja za javno življenje.

Ustvarja se nov tip ljudi in nove oblike javnega življenja. (*Novi vletnik*)

II. Zakaj se mladina tako krževito oprijemlje ~~z~~ novih političnih in socialnih struj?

Vobče bi lahko rekli, da je to privileg mladine vseh časov. Mladina se je vedno oklepala novih idej, je hotela dati svetu novo lice. Danes je to vrši v izredni meri.

Da bomo to razumeli najprej ~~z~~ pogledati kdo so ti mladi, ki hodijo nova pota. Tri skupine:

1/Bojevni

2/Tisti, ki so med vojsko preživeljali mlaada leta

3/Povojna generacija

a) Bojevni; se ogrevajo za nov red: Ko so pri se vrni-

li s fronte, so večinoma našli že vsa vodilna mesta zasedena.
Tisti, ki so bili med vojsko doma, so se polastili oblasti.
/Pri nas/kdo od mladih je prišel nekaj?/Bojevni razočarani, nezadovoljni. Njihove nade in obljube, ki so jih prej slišali se niso izpolnile.

4) Druga skupina /tisti, ki so med vojsko odraščali/

Ti so rasli prepričeni samim sebi, v bedi in pomankanju največkrat na lastno odgovornost. Šole zanemarjen, boj za najnujnejše življenske potrebščine.

Ta rod ne ~~je nikdar imel konj v zaveti v krovu~~ pozna ~~ničesar~~ tradicije, stari mu niso ničesar nudilli, niti zlasti nič takega kar bi vzbujalo spoštovanje. Ta rod ne pozna tradicije in avtoritete. - zaveda pa se nesposobnosti starejših,

5) Tretja skupina-povojni rod: Otrok novih razmer. Zvezza pred vojno dobo in takratnimi razmerami ne pozna ~~ničesar~~ še manj kot srednja skupina.

Težke gospodarske in socialne razmere, kriza, brezposelnost, vse to napravlja te ljudi nezadovoljne. Posebno ~~ničesar~~ delavci in tisti ki študirajo. Inteligenčni proletariat. Prej študiral za zavestjo da te čaka služba, sedaj da boš po končanih študijah šele parv brezposeln.

Na drugi strani vidimo kako se nekaterim slojem

In ta

še vedno izredno dobro godi. To pa negotovata bodočnost sili mladi rod da se oklepa najradikalnejših struj.

Takšna

+ Vse navedene skupine zlasti pa zadnji dve so odločno za temeljito preureditev družbe v gospodarskem, socialnem in olitičnime pogledu.

Pričizm

III. Posebnosti novih socialnih stremljenj:

a/Zahteva strumnega, odločnega nastopa. Ideja voditeljstva, močne roke. Strurna, vojaška organizacija.

Vzroki: Nesposobnost dosedanjih demokratičnih metod in struj. Večno parlametiranje, debatiranje, pa nič dejanj. Posledica drugi ekstrem: nič debatiranja, samo odločne geste.

Deloma vpliva v tej smeri tudi moderna vzgoja, ki je pretežno vnanja, sportna in ne toliko duhovna.

9 Egzarde za to vidimo povsod: v boljševizmu, fašizmu in nemškem narosnem socializmu. Semkaj spada tudi stahanovstvo.

b/Socialni radikalizem: Najbolj izrazito pri boljševizmu, a tudi v fašizmu in nemškem narosnem socializmu.

Boljševizem je že po svojem bistvu socialno radikal.

Nemški narodni socializem, ki se naslanja na mase se tudi ni mogel izogniti radikalnim socialnim geslom in zahtevam

Še najbolj umerjen je fašizem, kjer ima duce vodilno besedo v vseh stvareh. //

Nasplošno pa ~~xxx~~ misel radikalnih socialnih reform vedno bolj napreduje.

c/Tretja posebnost: Ideja totalnosti: Novi socialni pokreti hočejo zajeti vsega človeka, hočejo postati zanj sve-
tovni nazor in vera.

Izrazito se to vidi pri boljševizmu in nemškem narodnem socializmu, pa tudi pri fašizmu: Vse za državo, nič ~~xxxxx~~ nijek proti njej, nič iz ven nje.

Prejšna socialna gobanja so bila zagolj delna. "Vera je privatna stvar" - vsaj v teoriji so to priznamali. Danes hočejo novi pokreti da se jim človek popolnoma preda. Posebno mladino hočejo popolnoma zse. Odtod boj s Cerkvio.

Nove socialne struje so radi tega vobče izrazito v nasprotju s Cerkvio.

IV. Katoličani, zlasti katoliška mladina in nove socialne smeri.

Katoličani, katoliška mladina smo v tem razvoju igrali povečini le podrejeno vlogo. Večinoma le v defenzivi, zlasti nasproti boljševizmu, pa tudi nasproti drugim socialnim strujam naše dobe.

Radi totalitarnega značaja omenjenih struj, katoličani pri njih ne moremo sodelovati. Zasnovati bi morali svoj socialni nazor, ki bi izhajal iz krščanske miselnosti, pa bi bil hkrat dovolj radikalno socialen.

V resnici vidimo dvoje:

a/Nelateri naglašajo radikalni katolicizem, hočejo biti skrajno načeln i in odločni - pa ostajajo v praktičnih gospodarskih, socialnih in tudi političnih vprašanjih na pol poti, so medličasih pa se ogrevajo celo za reakcionarne nazore.

(Tako je došlo v obdobju petnajstih let - kar)

b/Drugi kopirajo metaxianiki radikalne, časih kar nasilne metode nekrščanskih gibanj. Hočejo zbiti klin s klinom, a so prav radi tega idejno revni ter ne prinašajo rešitve.

Ta oblika javnega udejstvovanja katoličanov je najslabša ker niti ni več prav krščanska.

Česa treba?

a/Gotovo je alternativa: ali bomo katoličani vtinili bodoči družbi svoj pečat ali pa se zoblikovala brez nas in proti nam. Srednje poti za dogledno dobo ni. To velja toliko bolj ker danes ni prave zapreke da se ne bi mogli kot katoličani uveljaviti v javnem življenju.

Če hočemo da bo nova družba krščanska in ne proti-krščanska moramo zastvaiti za preureditev družbe svoje na jboljše

Razumljivo deloma radi totalitarnega značaja omenjenih struj. Katoličani tu ne moremo sodelovati.

moči. Zavedati se moramo da so problemi modernega življenja v zelo težki in kočljivi, da sama dobra volja in moč ne zadoščata za njihovo ureditev oz. rešitev.

Premalo študiramo! Komunisti, nar. socialisti. Zato tudi ne znamo izrabiti če imamo moč.

Premalo smo odločni v socialnih stvareh. Brezbarvnost neredko celo reakcionarnost nam jemljeta življensko sposobnost.

V tem pogledu ~~zavisi~~ ^{(je) fata} vse od nas, naših sposobnosti in naše volje.

Komunizma in boljševizma nam ni treba, ker se da vse kar imata dobrega drugače doseči. Njihovih žrtev pa se lahko izognemo. Komunizma se boji samo nesposoben rod.

Glejmo, da ne bomo sami taki.

~~12⁵²~~, N⁰⁵
13⁴⁸ 15⁴²

Soilab, etc.

Augt -

unlabel